ชื่อเรื่องการก้นคว้าแบบอิสระ อุปสรรคในการดูแลตนเองของผู้ป่วยภาวะความดันโลหิตสูงที่ควบคมไม่ได้ในโรงพยาบาลเทศบาลนครเชียงใหม่

ผู้เขียน นางวันทนา ทีฆพูฒิ

ปริญญา พยาบาลศาสตรบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. พิกุล บุญช่วง ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงพยอม ปัญญา กรรมการ

บทคัดย่อ

ความดัน โลหิตสูงเป็นความเจ็บป่วยเรื้อรังและซับซ้อน การดำเนินของ โรคจะนำ ไปสู่ ความเสื่อมของอวัยวะต่างๆทำให้ โรคมีความรุนแรงมากขึ้น การดูแลตนเองเป็นวิธีการที่จำเป็นสำหรับ การควบคุมระดับความดัน โลหิต จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่ามีปัญหาหลายประการ ที่ส่งผลให้ผู้ป่วย ความดัน โลหิตสูง ไม่สามารถดูแลตนเองได้ การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา อุปสรรคในการดูแลตนเองของผู้ป่วย โรคความดัน โลหิตสูงที่ควบคุม ไม่ได้ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ เจาะจง โดยเป็นผู้ป่วยความดัน โลหิตสูงที่ควบคุม ไม่ได้ที่คลินิกความดัน โลหิตสูง โรงพยาบาลเทศบาล นครเชียงใหม่ จำนวน 75 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ แบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไป และแบบสอบถามอุปสรรคในการดูแลตนเองของผู้ป่วยความดัน โลหิตสูงที่ควบคุม ไม่ได้ ที่พัฒนา โดยผู้ศึกษาจากการทบทวนวรรณกรรม ได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดย ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้ก่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา เท่ากับ .86 และทดสอบความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธ์แอลฟาของครอนบราค ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .89 วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกรายมีอุปสรรคในการคูแลตนเอง โดยกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 94.66 มีอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับมาก และร้อยละ 5.33 มีอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาอุปสรรคแต่ละด้าน พบว่า อุปสรรคด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคและการ รักษา การนำความรู้ไปปฏิบัติ และการสนับสนุนจากครอบครัว อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 94.66 ร้อยละ 94.66 และร้อยละ 49.33 ตามลำดับ) ส่วนอุปสรรคด้านการใช้ยา พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 41.33 มีอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับพยาบาล และบุคลากรด้าน สุขภาพ ในการส่งเสริมการดูแลตนเองของผู้ป่วย เพื่อควบคุมระดับความดัน โลหิตต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

น

Independent Study Title Barriers to Self-care of Uncontrolled Hypertension Patients in
Chiang Mai Municipality Hospital

Author Mrs. Wantana Teekaput

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Dr. Pikul Boonchuang Chairperson
Assistant Professer Dr. Puangpayom Punya Member

ABSTRACT

Hypertension is a chronic and complex disease. Disease progression contributes to several target organ damages and it results in increased disease severity. Self care is a necessary strategy for hypertension control. Recent studies revealed that there are many problems that limit the self care among hypertension patients. The purpose of this descriptive study was to determine the barriers to self care among uncontrolled hypertension patients. Seventy five uncontrolled hypertension patients were purposively selected from the hypertension clinic, Chiang Mai Municipality hospital. The study instrument was a 2 part questionnaire: Demographic Data and the Barriers to Self Care of Uncontrolled Hypertension Patients Questionnaire, which was developed by the investigator based on literature review. Content validity was confirmed by a panel of 3 experts and was .86. Reliability of the questionnaire was tested using Cronbach's alpha coefficient and was .89. Data were analyzed by using descriptive statistics.

Results revealed that the entire sample had barriers, 94.66% of the sample was at a high level, and 5.33% of the sample was at a moderate level. Considering each barrier, barriers related to knowledge of disease and treatment, practice implementation, and family support were

all at a high level (94.66%, 94.66% and 49.33%, respectively), whereas barrier on medication use was at a moderate level (41.33%).

These findings can be used as basic information for nurses and other health care workers to enhance patient's self care to control their blood pressure level.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved